

NOTES AND STUDIES

THE OLD LATIN TEXTS OF THE MINOR
PROPHETS. III.

JONAH.

Cod. Weing.

I. 14¹⁴ animam hominis
huius: et ne des super nos sanguinem eius iustum: quia tu dñm̄. quem-
15 admodum volisti fecisti: 15 Et acceperunt ionan: et miserunt eum
16 in mare: et stetit mare a violentia sua: 16 et timuerunt viri timore
magno dñm̄. : et immolaverunt hostias dñm̄. et vota voverunt:

II. 1¹ Et praecepit dñs. ceto magno ut gluttiret ionan: et erat ionas
2 in ventre ceti tribus noctibus: 2 Et oravit ionas de ventre ceti ad
3 dñm̄. dñm̄. suum: 3 et dixit Clamavi ad dñm̄. dñm̄. meum in tribula-
tione mea: et exaudivit me de ventre inferni clamoris mei exaudisti
4 vocem meam: 4 proiecisti me in altitudinem cordis maris: et flumina
me circumierunt: omnia turbulenta tua: et fluctus tui: super me
5 transierunt: 6 et ego dixi: expulsus sum ab oculis tuis: forsitan
6 apponam ut respiciam in templum sanctum tuum: 6 perfusa est
aqua mihi usque ad animam: abyssus circumiit me: postremo demersit
7 caput meum in fissuras montium: 7 et descendi in terram cuius
vectes sunt continentes aeternae: et ascendat corruptio vitae meae:
8 ad te dñm̄. dñs. meus: 8 in hoc quod defecerit anima mea a me:
dñm̄. mei memoratus sum: et veniat ad te oratio mea in templum
9 sanctum tuum: 9 custodiētes vana et falsa misericordiam suam
10 dereliquerunt: 10 ego autem cum voce laudis et confessionis supplico

I. 14. animam tu] om N* (hab N^{c.a}) eius] om E 15. eum] τον
Iowan 95 185 16. hostias] θυσιαν E (ex 51 62) A Q* (θυσιας Q^a) om 95 185
dñm̄.] om. N* (superscr κω N¹).

II. 1. tribus noctibus] πρ τρεις ημερας και E 2. de ventre ceti] om N*
(hab N^{1.c.a} (vid) c. b) 3. et dixit . . . mea] om N* (hab N^{1.c.a} (vid) c. b) in
tribulatione mea] om 95 185 5. ut respiciam] επιστρεψε N* (επιβλεψε N¹-ψαι
N^{c.a}, c. b) templum] τον λαον E^{B*b} (τον ναον E^{ab} N¹ ναον A Q) 6. animam] +
μου E¹ Q^a (m^o) vid (om E Q*) 7. et 1°] om E (hab 42) vectes] + αυτης E
sunt] om E corruptio] εκ φθορας E¹ A vitae meae] η ζωη μου E¹ A
ad te] om E^B

- 11 tibi: quaecumque vovi reddam tibi salvatori meo domino ¹¹ Et *Cod. Weing.*
 praeceptum est ceto et eiecit ionan in aridam
 III. 1, 2 ¹ Et factum est verbum dñi. ad ionan iterum dicens ² Surge et
 vade in *nineven civitatem* magnam: et praedica in eam: secundum
 3 praedicationem priorem: quam ego palam locutus sum ad te ³ Et
 surrexit ionas et abiit in nineven civitatem: sicut locutus est ad eum
 dñs. nineven autem erat civitas magna dēō. quasi itinere viae dierum
 4 trium: ⁴ et coepit ionas introire in civitatem: quasi itinere unius
 diei: et praedicavit et dixit: adhuc triduum et nineve civitas evertetur
 5 ⁵ Et crediderunt viri ninevetae in dēō.: et praedicaverunt ieiunium: et
 6 induerunt se cilicium a maiore usque ad minorem eorum: ⁶ et
 pervenit verbum ad regem nineves: et exsurrexit de throno suo et
 posuit vestem suam ab se: et operuit se cilicium et sedit cinerem:
 7 ⁷ et praedicatum est in nineve: a rege et a maioribus civitatis eius
 dicens: homines et iumenta: et boves et oves non gustent quicquam:
 8 neque pascantur neque aquam bibant ⁸ et cooperuerunt se cilicia

II 11 Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii
Athan. ii

III 3 Tycon. *Reg. Quart.*

III 1-6 Lucif. Cal. *De sanct.*
 III 6-10 Lucif. Cal. *De*

10. tibi salvatori meo] σοι σωτηριου B eis σωτηριον μου N^{c. a non c. b} A Q sic
 sine μου 22 62 147 eis σωτηριαν μου B (exc 22 62 91 147) 26 49 106 II. prae-
 ceptum est] + απο Κυριου N^{c. b} (postea ras) + Κυριος 22 51 62 147 eiecit]
 reiecit L] Ionan] Ionam L in aridam] super terram L επι την ξηραν B
 (exc 62 147 eis την ξηραν) B

III. 1. Ionan] Ionam L 2. et 1°] om B⁶ hab N^{c. a} (postea rasum) A Q
 Nineven] Ninevi L Nivevη B Nivevη N eam] ea L palam] om L B
 3. Nineven 1° 2°] Nineve T L civitatem] om L B sicut] secundum quae L
 καθα B⁶ B (exc 22 36 51) B (exc 26 49 106) Q^a (καθως Q^a) ad eum] ei L om B⁶
 (hab 36) B (hab 49) dēō.] adeo L quasi itinere viae dierum trium] sicut
 iter tridui L 4. quasi itinere] sicut iter L + οδου 26 36 49 233 A Q unius
 diei] tr L triduum] triduo L (οι λ' τεσσερακοντα Q^m) civitas] om L B
 evertetur] subvertetur L 5. in] om L B induerunt] vestierunt L cilicium]
 cilicia L σακκουσ B maiore] maximo L + αυτων B⁶ Q^m (om A Q^a) μικρον 26
 36 49 51 106 μικρον αυτων 22 62 147 minorem] minimum L μεγαλου 22 26 36 49
 51 62 106 147 (εως μεγαλου αυτων N^{c. b}) (postea μεγ. αυτ. εως μικρ. αυτ. revoc.) A Q
 6. verbum] λαος N^{c. b} (mox logos revoc.) ad] usque ad L Nineves] Nineve L
 Nivevη B⁶ B Nivevηs N^a (s improb. N^{c. a} postea ras) exsurrexit] surrexit L
 throno suo] sede sua L posuit] abstulit a se L vestem] stolam L ab se]
 om L operuit] circumdedit L 7. praedicatum est] + και ερρηθη B (Compl=
Cod. Weing.) in] om L Nineve] ρον. post a rege L a maioribus civi-
 tatis eius] a magistratibus illius L και παρα των μεγαριστων αυτου B παντων μεγαριστων
 αυτω N^{c. a, c. b} dicens] λεγοντων B Ald. iumenta] pecudes L non
 gustent quicquam] nihil gustent L neque 1°] sed nec L pascantur]
 vescantur L neque 2°] et . . . non L bibant] πιεωσαν 22 51 68 87 91
 153 Compl. Ald. πιεωσαν 36 49 62 147 233 8. cooperuerunt] circumdederunt L

Cod. Weing.

homines : et proclamaverunt homines et iumenta ad dñ. vehementer :
 et reversi sunt unusquisque de via sua maligna : et iniusta quae erat in
 9 manibus eorum : et dixerunt : ⁹ quis scit si paenitebitur dñ. et avertit
 10 iram furoris sui : et non peribimus : ¹⁰ et vidit dñ. opera illorum quia
 reversi sunt unusquisque a viis suis malignis : et paenituit dñ. super
 mala quae locutus est ut faceret eis et non fecit :

IV. 1 ¹ Et contristatus est ionas tristitia magna : et maestus factus est :
 2 ² et oravit ad dñm. et dixit : dñmē. nonne haec sunt verba mea : cum
 adhuc essem : in mea terra : propter hoc proposueram fugere in
 tharsis : quoniam sciebam quia tu misericors es : et indulgens : et
 3 patiens : et nimium misericors : et paenitens in malignitatibus ³ Et
 nunc dominator dñmē. accipe animam meam a me : quoniam bonum
 4 est mihi mori magis quam vivere ⁴ et dixit dñm. ad ionan : si valde
 5 contristatus es tu ⁵ Et exiit ionas extra civitatem : et sedit contra

III 10 Tert. *Adv. Marc.* ii. 24
Wirceb. IV 1, 2 *Lucif. Cal. De sanct. Athan.* ii
Marc. ii 24.

III 10 *Cod. Wirceb.*IV 1-8 *Cod.*IV 2 Tert. *Adv.*

homines 1°] + και τα κτηνη *Et* homines et iumenta *om Et* iumenta] pecudes *L*
 ad] apud *L* vehementer] instantanter *L* de] a *L* sua] αυτων *Et* 22 maligna]
 mala *L* et iniusta *ad fin. com.*] et ab iniquitate manuum suarum dicentes *L* et
 dixerunt] λεγοντες *Et* 9. scit] scibit *L* si paenitebitur] + και παρακληθησεται *Et*
 (exc 91 153) ει επιστρεφει 68 87 91 et avertit] et avertet *L* pr και παρακλη-
 θησεται 68 87 pr κυριος και παρακληθησεται 91 153 iram] ab ira *L* ef οργης *Et* *Et*
 απο οργης *Et* 10. opera] operam *L* unusquisque] *om Et* a viis suis
 malignis] a via sua mala *L* dñm.] dominum *Tert* super mala] malitiam *Cod.*
Wirceb. de malignitate *L* de malitia *Tert* quae] quam *Cod. Wirceb. Tert* qua *L*
 locutus est] dixerat *Tert* ut faceret] facere *L* facturum se *Tert* eis] *om Cod.*
Wirceb. illis *Tert* et non fecit] nec fecit *Tert*

IV. 1. contristatus est] + επι τούτοις 95 185 tristitia] tristitia *Cod. Wirceb.*
 maestus factus est] confusus *Cod. Wirceb.* confundebatur *L* 2. oravit] orabit
Cod. Wirceb. ad dñm.] apud Deum *L* dixit] dicens *L* dñmē.] pr O *Cod.*
Wirceb. *L* pr ω *Et* *Et* ω δη *Et* pr ω δη *N^{c.}* b vid *Q^a* haec sunt] ir *Cod. Wirceb.* *om*
 sunt *Et* verba mea] + ησαν 51 62 95 147 185 + ουσ ελαλησα A cum] dum
Cod. Wirceb. in mea terra] in terram meam *Cod. Wirceb.* in terra *L* propter
 hoc] propterea *Cod. Wirceb. Tert* ideo *L* proposueram] praeoccupaveram *L*
 praeveni *Tert* προεφθασα *Et* fugere] profugere *Tert* in Tharsis] in
 Tarosus *Tert* εις Θαρσεις *Et* quoniam] quia *Tert* sciebam] scivi *L* cogno-
 veram *Tert* + εγω *N^{c.}* a (mox improb.) quia] *om Tert* tu] *om Tert* + θς *Q*
 es] *om Cod. Wirceb. L* te esse *Tert. om Et Et* et 3°] *om Et* misericors
 1° *ad fin. com.*] *Cod. Wirceb.* = *Cod. Weing.* miserator et benevolus patiens. et
 misericors et paenitens in malignitatibus *L* misericordem et miserescentem patientem
 et plurimum misericordiae poenitentem malitiarum *Tert* 3. quoniam] quia *Cod.*
Wirceb. est] *om Et* magis quam vivere] *om* magis *Cod. Wirceb.* η ζην με
Et *Et* μαλλον η (ει *N^{c.}*) ζην με *N^{c.}* a (μαλλον postea ras) η ζην *N^{c.}* b A *Q^a* vid η ζην με
Q^m 4. Ionan] Ionam *Cod. Wirceb.* Ιωναν *Et* ad Ionan si] *om* 68 87 91
 valde] vehementer *Cod. Wirceb.* + ου *N^{c.}* (improb. *N^{c.}* a postea ras) 5. sedit contra
 civitatem] *om Cod. Wirceb.*

civitatem : et fecit ipse sibi tabernaculum : et sedebat sub ipso in *Cod. Weing.*
 6 umbram : donec videret quid accideret civitati : ⁶ Et praecepit dms.
 ds. cucurbitae : et ascendit super caput ionae ut esset umbra super
 caput eius : et obumbraret eum a malis eius : et gavisus est ionas super
 7 cucurbitam gaudio magno : ⁷ et praecepit dms. vermi antelucano in
 8 crastinum et percussit cucurbitam : et arefacta est : ⁸ et factum est
 confestim oriente sole : et praecepit ds. spiri . . . [*Cod. Wirceb.*] *Cod. Wirceb.*
 . . . ustionis comburenti Et percussit sol super caput ionae
 et interestuabat et deficiebat anima eius et dixit bonum est mihi
 9 mori quam vivere ⁹ Et dixit dms. ad ionam si valde contristatus es
 tu super cucurbitam et dixit valde contristatus sum ego usque
 10 ad mortem ¹⁰ Et dixit dms. tu pepercisti super cucurbitam in qua
 non laborasti in eam neque nutristi eam que sub nocte nata est et
 11 sub nocte perit ¹¹ ego autem non parcam nunc parcam ninevem
 civitatem magnam in qua commorantur plus quam cxx milia
 hominum quae non scierunt dextram aut sinistram et pecora multa

NAHUM.

I. 4 ⁴ Comminans mari et arefaciens illud *Tertullian.*
 5 ⁵ Montes commoti sunt ab eo, et colles contremuerunt et denudata *Cyprian.*
 6 est terra ante faciem eius, et omnes qui inhabitant illam. ⁶ A facie

IV 9-11. Lucif. Cal. *De sanct. Athan.* ii

Nahum I 4 Tert. *Adv. Marc.* iv 20 I 5 *Spec.* cxxi I 5-7 *Cypr. Testim.* iii 20

ipse] om \mathfrak{E} sibi] αυτω \mathfrak{E}^B 87 233 tabernaculum] -am *Cod. Wirceb.*
 in umbram] om *Cod. Wirceb.* \mathfrak{E}^B εκει 36 49 accideret] εσται \mathfrak{E} civitati]
pr ev N 6. super 1° 2°] supra *Cod. Wirceb.* ionae] eius *Cod. Wirceb.*
 umbra] *pr eis N^{c. a}* (mox ras) eius 1°] ionae *Cod. Wirceb.* et obumbraret
 eum a malis eius] ut a malis obumbraret illum *Cod. Wirceb.* et obumbraret]
 του σκιαζειν \mathfrak{E} eius 2°] αυτων N^* (-του $N^{c. a, c. b}$) 7. dms.] ο θεος
 \mathfrak{E}^B \mathfrak{L} \mathfrak{H} κυριος ο θεος *A Q* 26 36 49 62 106 147 233 αν N^* antelucano]
 matutino *Cod. Wirceb.* 8. ds.] *pr ns A Q* 26 153 spiri . . .] $\sigma\pi\upsilon$ *Cod. Wirceb.*
 bonum est] om est \mathfrak{E} mihi] om Q^* hab Q^{mg} mori] + με \mathfrak{E}^B \mathfrak{L} \mathfrak{H} (om με N)
 vivere] + με $N^{c. a} Q$ 9. dms.] ο θεος \mathfrak{E}^B deus *L* κυριος ο θεος \mathfrak{L} (exc 153 233 κυριος)
 \mathfrak{H} (exc 63 87 91) $N^{c. b} A$ Ionam] Ιωναν \mathfrak{E} et dixit 2°] om *L* ego] om *L*
 10. super] om *L* cucurbitam] cucurbitae *L* in eam] om *L* 68 87 91 95 158
 135 εν αυτην $N^{c. a}$ (vid) eis αυτην $N^{c. b} Q^a$ neque] και ουκ \mathfrak{E} (ουδε $N^{c. b}$) que] quae
L η \mathfrak{E} sub nocte nata est] *tr* \mathfrak{E}^B \mathfrak{L} \mathfrak{H} sub nocte 2°] per noctem *L* II. nunc
 parcam] om *L* \mathfrak{E} Ninevem] in Nineve *L* υπερ Νινευη \mathfrak{E} magnam] om *A*
 commorantur] habitant *L* + εν αυτη Q^{mg} plus quam] πλειους \mathfrak{E}^B \mathfrak{L} \mathfrak{H} πλιου N^*
 (πλιους $N^{c. a}$) + η $N^{c. a} Q$ cxx milia] centum viginti millia *L* δωδεκα μυριαδες \mathfrak{E}
 quae] qui *L* οτινες \mathfrak{E} scierunt] sciverunt *L* εγνωσαν \mathfrak{E} dextram] + αυτων \mathfrak{E}
 sinistram] + αυτων \mathfrak{E}

I. 5. ab eo] ab illo *S* υπ αυτου Q^* 153 et colles contremuerunt et] om N^* (hab $N^{1? a}$)
 partim reser partim inst $N^{c. c}$ contremuerunt] tremuerunt *S* et denudata
 est *ad fin. com.*] et formidavit universa terra et petrae contractae sunt ante eum *S*
 eius] + η συμμασα \mathfrak{E} omnes] om 22 51 *Compl* 6. a facie] προ προσωπου \mathfrak{L}

irae eius quis sustinebit? Et quis resistit in ira animi ipsius? Animatio ipsius fluere facit principatus, et petrae dissolutae sunt ab illo.
 7 Bonus Dominus illis qui eum sustinent in die pressurae, et cognoscens illos qui eum timent

Speculum.

12¹² Haec dicit Dominus, princeps aquarum multarum
 14¹⁴ exterminabo sculptilia tua, et fusilia tua in sepulturam
 15¹⁵ Quia ecce veloces pedes super montes evangelizantes et adnuntiantes pacem
 II. 2² Considera viam, tene lumbos, viriliter age in virtute nimis.

Tyconius.

III. 3³ non erat finis gentilibus illius
 16¹⁶ Multiplicasti mercatus tuos super astra caeli
 19¹⁹ super quem non evenit malitia tua semper?

HABAKKUK.

Speculum.

I. 3³ Ut quid mihi ostendisti labores et dolores, ut viderem miseriam et impietatem? Adversus me ortum est iudicium et iudex accepit.
 4⁴ Propter hoc disiecta est lex et non perducitur in finem iudicium, quia impius per potentiam deprimit iustum ideoque exiit iudicium perversum

Luc. Cal.

13¹³ cur inspicias super contemptores? Tacebis ob hoc quod devoret impius iustum?

Cyprian.

II. 1¹ Super custodiam meam stabo et gradum figam super petram

I 12-15 *Spec. cxx* I 15 *Tert. Adv. Marc. iii. 16* II 2 *Spec. cxix*
 III 3, 16 *Tycon. Reg. Quart.* III 16 *Spec. cxvi* III 19 *Tycon. Reg. Quart.*
Habakkuk I 3, 4 *Spec. x* I 4, 13 *Luc. Cal. De sanct. Athan. i 35*
 II 1 *Cypr. De duplic. marty. 39*

irae] *om Q* vid (hab. Q^a m^o)* et quis resistit] *om 62* 14. tua 1°] *om C*
 (hab A) sepulturam] + σου *C* *L* (*om 153*) *H* 15. Quia] *quoniam Tert om*
C *L* (*dioti 95 185*) *H* veloces] *om C* pedes] *pr ws 26* super montes] *in*
monte Tert evangelizantes] -tis Tert εναγγελιζομενου C et adnuntiantes] *om*
Tert και απαγγελοντος C *L* (*και απαγγελοντες 62 147*) *H*

II. 2. in virtute] + σου 26 49 106 153 A

III. 16. Multiplicasti . . . caeli] *om N* (hab N^{c.a})* mercatus] *negotiatores S*
 super] *sicut S ws N^{c.a} ωσπερ N^{c.b}* astra] *stellas S*

I. 3. miseriam] *pr eni L A* ortum est] *γεγονεν C* accepit] + κρισιν 68
 4. per potentiam] *om C* deprimit] *oppressit L* 13. Tacebis . . . iustum]

παραιωπηση εν τω καταπειν ασεβη τον δικαιον C devoret] *καταπειν N^{c.b}* (rursus
 -πειν) *Q* (-πειν Q^m)* iustum] + υπερ αυτον 36 49 87 91 + υπερ αυτο 61 147

II. 1. et gradum figam] *om Q* (hab Q^m)*

- 4⁴ iustus autem ex fide mea vivit. *Cyprian.*
 5⁵ Ille vero qui praesumit et contumax est, vir sui iactans, nihil omnino proficiet; qui dilatavit tamquam inferi animam suam
 9⁹ O qui acquirit avaritiam malam domui suae [*Luc. Cal.*] ut conlocet *Speculum.*
 in altum nidum suum *Luc. Cal.*
 10¹⁰ Cogitasti confusionem domui tuae peccavit *Speculum.*
 12¹² anima tua ¹² [*Luc. Cal.*] Vae qui aedificant civi- *Luc. Cal.*
 tatem in sanguinibus et praeparant civitatem in iniquitatibus
 16¹⁶ circumdedit te calix dexteræ *Speculum.*
 Domini et convenit iniuria super tuum
 III. 2² Domine audivi auditum tuum et extimui. Consideravi opera *Tertullian.*
 tua et excidi mente. In medio duorum animalium cognosceris
 3³ texit caelos virtus eius et *Cyprian.*
 4⁴ laudis eius plena est terra. ⁴ Et splendor eius ut lux erit, cornua in
 manibus eius erunt; et illic constabilita est virtus gloriae eius, et
 5⁵ constituet dilectionem validam. ⁵ Ante faciem suam ibit verbum, et
 praecedet in campos secundum greges suos
 6⁶ defluerunt gentes, quassati sunt montes vehementer, *Speculum.*
 liquefacti sunt colles aeternales
 9⁹ fluminibus dirumpetur terra, *Tertullian.*
 10¹⁰ videbunt te, et parturient populi; disperges aquas gressu; dedit

II 4 *Cypr. Testim.* i 5; iii 42; *Spec.* xxxiv, cxxv II 5 *Cypr. Epist.* lix 3,
 lxxviii 4; *Spec.* xxxiv; *Luc. Cal. De sanct. Athan.* i 36 II 9 *Luc. Cal. De*
sanct. Athan. i 36 II 9, 10 *Spec.* xxii, xcvi II 12 *Luc. Cal. De*
sanct. Athan. i 36 II 16 *Spec.* cxxxiii. III 2, 3, 4 *Tert. Adv. Marc.* iv 22
 III 3-5 *Cypr. Testim.* ii 21 III 6 *Spec.* cxxi III 8-13 *Tert. Adv.*
Marc. iv 39

4. iustus] + μου *℣ A* mea] *om ℣* 36 158 185 sua *S* (al=C) 5. vero] *al*
 autem *C* praesumit et] *al om C* sibi placens autem contemptor et vir
 superbus nihil proficiet *S* placens et contemptor vir superbus nihil proficiet qui
 dilatavit sicut inferus animam *L* Ille vero . . . est] ο δε κατοιομενος καταφρονησ *℣*
 et] *om B hab B^a b* vir sui iactans] *om ℣^B ℣ ℣* ανηρ αλαζων *B^{ab} πω Ν A Q*
 9. acquirit avaritiam] fundat foundationem *L* altum] οικη *N** (υψος *N^{a, a, c, b}*)
 12. qui aedificant] ο οικοδομων *℣* praeparant] ετοιμαζων 16. te] *pr* επι *℣* (*om*
epi Compl) convenit . . . tuum] *om N** hab *N^{a, a}*
 III. 2. extimui] εφοβηθη *℣ ℣ ℣* (*exc* 62 147 ευλαβηθη) *℣* consideravi] *pr* κυριε
℣ 49 68 91 *pr* κε *N* 3. texit] operuit *Tert* 4. Et splendor eius ut lux erit]
Tert = *C* διαγασμα φωτος εσται αυτω 62 147 erunt] *om ℣ ℣* (υπαρχει αυτω 86
 62 147) *℣ A* (cum υπαρχει in charact. minore) et illic . . . eius] και εθετο αγαπησιν
 κραταιων ισχυος αυτου *℣ ℣ ℣* (*exc* 62 147) *℣* εκει επιστηρικται η δυναμς της δοξης αυτου
 62 147 (23 239) 5. praecedet] εφειλευσονται *Q^a* (-σεται *Q*) 49 153 233 in
 (exc 26 49) eis πεδιαν *N^{c, a}* εν πεδιλοις *A Q* 26 233 eis παιδειαν *℣* (*exc* 48 62 147 234) *℣*
 (*exc* 26 49) secundum greges suos] *al* sec. gregus suos *al* sec. gressus suos *C*
 κατα ποδας αυτου *℣^B ℣* (*exc* 153 233) *℣* (*exc* 26 49) οι ποδες αυτου *A Q* 26 49 153 233
 9. fluminibus] ποταμων *℣ ℣ ℣* (*exc* 95 185) *℣* (*exc* 26) ποταμων *N^{c, a}* (postea -μων) 26
 ποταμοις 95 185 10. disperges] σκορπισων *℣* (διασπερεις *Compl*) gressu]

11 abyssus sonum suum, sublimitas timoris eius elata est. ¹¹ Sol et luna
 constitit in suo ordine, in lucem coruscationes tuae ibunt, in fulgorem,
 12 fulgor scutum tuum. ¹² In comminatione tua diminues terram, et in
 13 indignatione tua depones nationes. ¹³ Existi in salutem populi tui
 ad salvos faciendos Christos tuos [Auct. contra Fulg.
 Auct. c. Fulg. Donat. 15 Donat.] ¹⁵ Imposuisti in mari equos tuos, turbantes aquas multas
 Cyprian. 17 [Cypr.] ¹⁷ Ficus non adferet fructum et non erunt
 nascentia in vineis. Mentietur opus olivae et campi non praestabunt
 cibum. Deficient a pabulo oves et non erunt in praesepibus boves.
 18 ¹⁸ Ego autem in Domino exultabo, gaudebo in Deo salutari meo.

ZEPHANIAH.

Cyprian. I. 2, 3 ² Defectione deficiat a facie terrae, dicit Dominus; ³ deficiat
 homo et pecudes, deficiant volucres caeli et pisces maris: et auferam
 iniquos a facie terrae
 7 ⁷ Metuite a facie Domini Dei: quoniam prope est dies eius,
 quia paravit Dominus sacrificium suum, sanctificavit electos suos
 Auct. c. Fulg. Donat. 8 [Auct. contra Fulg. Donat.] ⁸ Erit in die sacrificii
 Domini et vindicabo in principibus et in omnes vestitos veste aliena
 Speculum. 11 ¹¹ [Speculum.] disperierunt omnes qui exaltantur
 Luc. Cal. 12 in argento et auro. [Luc. Cal.] ¹² Et erit in illo die scrutinabo
 Hierusalem cum lucerna: defendam super viros, qui contemptores
 sunt ne custodiant mandata
 Cyprian. 13 ¹³ aedificabunt domos, et non inhabitabunt: et

III 15 Auct. contra Fulg. Donat. III 17, 18 Cypr. Ad Demet. xx
 Zephaniah I 2, 3 Cypr. Testim. iii 47 I 7 Cypr. Testim. ii 20 I 8 Auct.
 contra Fulg. Donat. I 11 Spec. xxii I 12 Luc. Cal. De sanct. Athan. i 36;
 Spec. (Aug.) xvi I 13, 14 Cypr. Testim. iii 61

πορείας αυτου A Q 26 36 49 106 153 233 elata est] επιρηθη E (υψηθη Compl)
 11. in lucem] εις φως E (εν φωτι Compl) 12. tua 1°] om E L (exc 95 185
 233) H (exc 26 49) hab. A Q^{ms} tua 2°] om E L (exc 233) H (exc 49) hab A Q^{ms}
 depones] καταρεις E καταρεις Q (καταξ. Q^{ms}) 13. ad salvos faciendos] του σωσαι E
 Christos tuos] τον χριστον σου E^B (τους χριστους L H N^{o. c} (vid) A Q) 15. Im-
 posuisti] ηρ και E επιβιβας E^B επεβιβασας L (exc 62 147) H N^{o. a} A Q 17. Ficus] ηρ διστι E
 multas] υδαρ πολυ E (υδατα πολλα L H N^{o. b}) 17. Ficus] ηρ διστι E erunt]
 υπαρχουσιν E υπαρξουσι L (exc 48 51 62 147 233) H (exc 49 68) in praesepibus
 boves] + εξ ιασεωσ αυτων Q* (εξ ιλασεωσ αυτων Q^a) + εξιλασεωσ αυτων A 26 158
 εξιλασεωσ αυτης 233 18. in 1°] επι A Q in 2°] επι E

I. 2. deficiat] εκλειπετω N* (εκλειπετω παντα N^{o. a}) εκλειπετωσαν N^{o. b} 3. deficiat]
 εκλειπετω N* (εκλιπ. N^{o. a, c. b}) εκλειπετω A Q deficiant] εκλειπετω N* (εκλιπ. N^{o. a, c. b})
 Q εκλειπετωσαν A maris] + και ασθηθησουσιν οι ασεβεισ (βασιλεισ N* (ασ sup ras N¹)
 E L (exc 22 και τα σκανδαλα τοισ ασεβεσι και ασθηθησουσιν οι ασεβεισ) H 7. eius]
 του Κυριου E 8. Erit] ηρ και E principibus] + και επι τον οικον του βασιλεωσ E
 11. in argento] om in E (hab 311) et auro] om E 12. S= Vulg (exc
 Hierusalem S Jerusalem Vulg lucernis S in lucernis Vulg) ne custodiant mandata]
 επι τα φυλαγματα αυτων E 13. inhabitabunt] + εν αυταισ E (om Compl)

- 14 instituent vineas et non bibent vinum earum. ¹⁴ Quia prope est dies Domini
- 15 vox diei Domini amara et dura, constituta dies potens. ¹⁶ Dies *Speculum.* iracundiae dies ille, dies tribulationis et necessitatis, dies infelicitatis et exterminii, dies tenebrarum et tempestatis, dies nubis et caliginis,
- 16 ¹⁶ dies tubae et clamoris super civitates firmas, et super angulos
- 17 excelsos ¹⁷. effundam sanguinem eorum sicut
- 18 limum et carnes eorum sicut stercora boum, ¹⁸ et argentum et aurum eorum non poterit liberare eos in die irae Domini
- II. I. 1, 2 ¹ Convenite et congregamini populus indisciplinatus; ² prius quam efficiamini sicut flos praeteriens, prius quam superveniat super vos dies iracundiae Domini, antequam veniat super vos dies furoris
- 3 Domini. ³ Querite Dominum omnes humiles terrae, aequitatem operamini et iustitiam quaerite, et respondete ea, ut protegamini in die iracundiae Domini.
- II ¹¹ Praevalebit Dominus adversus eos et disperdet omnes Deos gentium *Coll. Carth.* terrae, et adorabunt eum unusquisque de loco suo omnes insulae gentium
- 13 ¹³ Et extendet manum suam in Aquilonem et perdet Assyrium, et *Tyconius.*
- 14 (ponet) illam Nineve exterminium sine aqua in desertum, ¹⁴ et pascentur in medio eius greges, omnes bestiae terrae, et chameleontes et hericii in laquearibus eius cubabunt et bestiae vocem dabunt in fossis eius, et corvi in portis eius, quoniam cedrus altitudo eius.

I 14-18 *Spec. xxvi* II 1-3 *Spec. v* II 3 *Lucif. Cal. De sanct. Athan. i 35*
 II 11 *Coll. Carth. Gesta. lv* II 13, 14 *Tycon. Reg. Quart.*

14. dies] *om* \mathfrak{C} 15. dies tribulationis et necessitatis] *om* A infelicitatis] *aiarias* \mathfrak{C} \mathfrak{L} (*exc* 153) Q 26 106 *ταλαιπωρίας* 68 87 91 $\mathfrak{N}^{c.b}$ 17. effundam] *εκχει* \mathfrak{C} \mathfrak{H} *εκχει* \mathfrak{L} stercora boum] *βολβιτα* \mathfrak{C} 18. argentum] + *αυτων* \mathfrak{C} \mathfrak{L} (*exc* 95 185) \mathfrak{H} non poterit] *ου μη δυναται* \mathfrak{C}^B \mathfrak{H} *ου μη δυναθη* \mathfrak{L} *ου μη δυναται* \mathfrak{N}^* (-*νηται* $\mathfrak{N}^{c.b}$)

II. I. congregamini] *συνδεδητε* \mathfrak{C} \mathfrak{L} (*exc* 62 95 147 185) \mathfrak{H} *συνδεδητε* 62 95 147 185 $\mathfrak{N}^{c.a}$ (rursus *συνδεδ.*) 2. praeteriens] + *ημερας* \mathfrak{L} prius . . . Domini 1°] *om* $\mathfrak{N}^{c.b}$ dies 1°] *om* \mathfrak{C} (*hab* 130) 3. et iustitiam quaerite] *και ζητησατε δικαιοσυνην ζητησατε πραοτητα* \mathfrak{L} *και δικαιοσυνην ζητησατε* \mathfrak{C} \mathfrak{H} ut protegamini] sicut tegamini L iracundiae] irae L II. praevalebit] *επιφανησεται* \mathfrak{C}^B *επιφανης εσται* \mathfrak{N}^* (-*σεται*) A (-*σεται* $\mathfrak{N}^{c.a}$ -*σεται* $\mathfrak{N}^{c.b}$ *postea εσται νεωoc.*) 49 62 95 106 147 153 185 adorabunt] *προσκυνησει* 68 87 91 *προσκυνησουσιν* \mathfrak{C} \mathfrak{L} 13. extendet] *εκτερω* \mathfrak{C} \mathfrak{H} $\mathfrak{N}^{c.b}$ *postea -vi*) A Q Γ *εκτενει* \mathfrak{L} (*exc* 62 147 153 233) suam] *μου* \mathfrak{C} \mathfrak{H} $\mathfrak{N}^{c.b}$ (*postea αυτου*) A Q Γ *αυτου* \mathfrak{L} (*exc* 62 147 153 233) perdet] *απολω* \mathfrak{C} \mathfrak{H} (*exc* 26 49 106) $\mathfrak{N}^{c.b}$ (*postea -λι*) Q Γ *απολει* \mathfrak{L} (*exc* 153) ponet] *θησω* \mathfrak{H} *Νινευην* \mathfrak{N}^* exterminium] *πρ εις* \mathfrak{C} in desertum] *ως ερημον* \mathfrak{C} 14. pascentur] *νεμψεται* \mathfrak{L} *νεμψονται* \mathfrak{C} \mathfrak{H} (*νεμψησονται* Γ) omnes] *πρ και* \mathfrak{C} hericii] *εχιδροι* Q* *εχνοι* \mathfrak{C} Q* corvi in portis eius] *om* \mathfrak{N}^* (*hab* $\mathfrak{N}^{c.a}$) altitudo] *αταλλαγμα* Q* *αναστημα* \mathfrak{C}^B \mathfrak{L} \mathfrak{H} *αναστημα* Q* A Γ*

III. 1¹ Civitas contemnens quae habitat in spe, quae dicit in corde suo, Ego sum et non est post me adhuc! quomodo facta est in exterminium pascua bestiarum! omnis qui transit per illam sibilabit, et movebit manus suas. 2² O inlustris et redempta civitas, columba quae non audit vocem, non recepit disciplinam, in Domino non est confisa, et ad Deum suum non adpropinquavit. 3³ Principes eius in ea ut leones frementes, iudices eius ut lupi Arabiae non relinquebant in mane. 4⁴ Profetae eius spiritu elati viri contemptores, sacerdotes eius profanant sacra et conscelerant legem. 5⁵ Dominus autem iustus in medio eius non faciet iniustum

Cyprian.

8⁸ Exspecta me, dicit Dominus, in die resurrectionis meae in testimonium, quoniam iudicium meum ad congregationes gentium, ut excipiam reges, et effundam super eos iram meam

III 1-5 Tycon. *Reg. Quart.*; Luc. Cal. *De sanct. Athan.* i 36 III 1, 2 Cyp. *Ad Novat.* v III 4 *Spec.* xlvii III 8 Cyp. *Testim.* iii 106; *De bono pat.* xxi.

III. 1. Civitas] *pr* αυτη \mathfrak{C} in spe] *en* ελπιδι \mathfrak{C} *en* ελπ. \mathcal{Q}^* (*superscr.* π \mathcal{Q}^a *vid*)
 2. Columba non exaudit vocem, id est praeclara et redempta civitas, non recepit doctrinam, et in Dominum fidens non fuit C inlustris] quae erat splendida L quae] *om* \mathfrak{C} vocem] + σου 68 87 disciplinam] παιδιας \mathcal{N}^* (-διαν $\mathcal{N}^{c, a, c, b}$) non adpropinquavit] non accessit L ουκ ηγγικεν \mathcal{Q} 158 233 ουκ ηγγισεν \mathfrak{C} \mathfrak{L} (*exc* 153 233) \mathfrak{H} 3. in ea] *om* L hab \mathfrak{C} (*om* *Arm.*) ut 1° 2°] sicut L frementes] fremunt L non relinquebant] non subreliquerunt L 4. spiritu elati] spirituales L eius 2°] αυτων Γ profanant *ad fin com*] contaminant se et impie agunt L contaminant sancta et reprobant legem S sacra et conscelerant] *om* \mathcal{N}^* (*hab* $\mathcal{N}^{c, a}$) legem] *pr* εις τον \mathfrak{L} 5. iustus] + est L non] *pr* et L \mathfrak{C} iniustum] iniuste L αδικιαν 62 147 αδικον \mathfrak{C} \mathfrak{L} (*exc* 62 147) \mathfrak{H} 8. Exspecta] *pr* δια τουτο \mathfrak{C} in die] εις ημεραν \mathfrak{C} (*en* ημερα 42 240 *Compl*) iram meam] *pr* πασαν \mathfrak{C} \mathfrak{L} \mathfrak{H} *pr* την οργην μου \mathfrak{L} $\mathcal{N}^{c, b}$ (*vid*) (*postea ras*)

W. O. E. OESTERLEY.

THE METRICAL ENDINGS OF THE LEONINE SACRAMENTARY.

It is now more than twenty years since M. Noël Valois, by the publication of his study of the rhythmical system known as the 'cursus Leoninus' or 'stylus Gregorianus', as it appears in the Papal bulls of the middle ages¹, awakened interest in the history and development

¹ *Etude sur le rythme des bulles pontificales: Bibl. de l'École des Chartes* 1881.